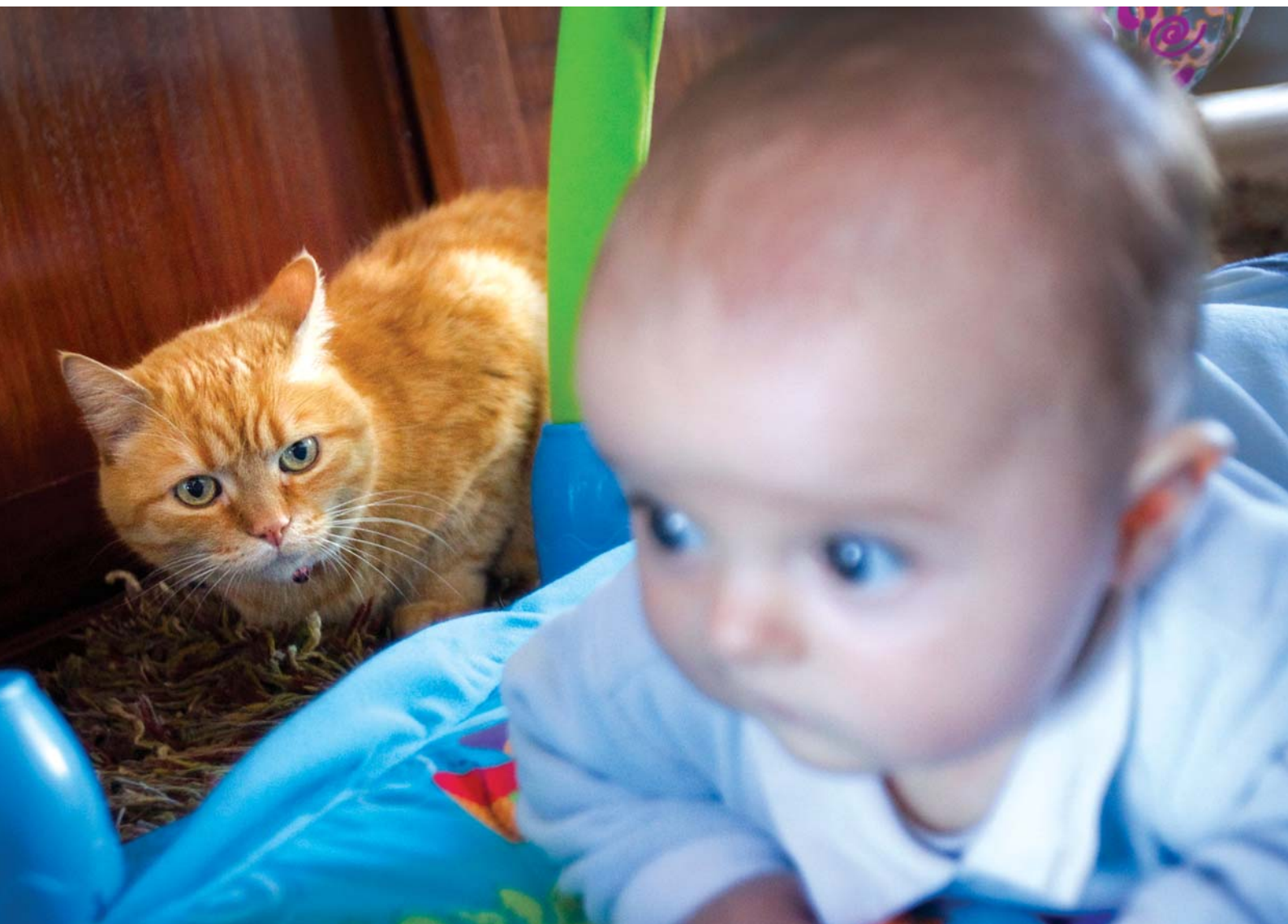

VETERINÀRIA

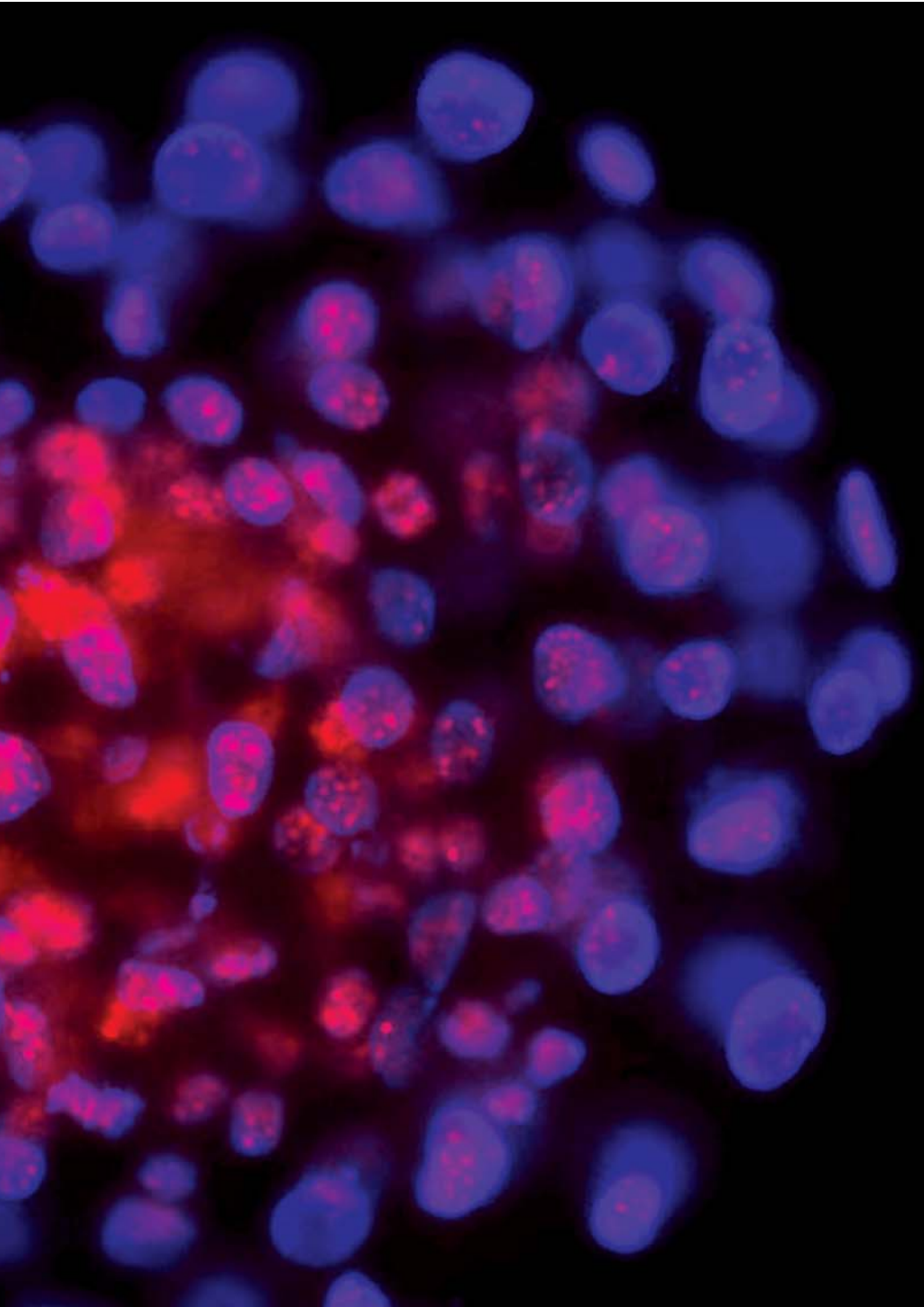

Entra en vigor la Llei de salut pública de les Illes Balears

Comença la campanya d'identificació animal 2011
Els manescals i les feines 'oblidades' de la pagesia

Què s'entén per intrusisme professional a la feina veterinària?

AVEPA # jubilats # VSF # cas clínic # H^a de la Veterinària # els nostres centres # perfil # actualitat

MALLORCA

C/ Esperanto, 8
07198 Son Ferriol
Tel. 971 42 61 72

C/ Vázquez de Mella, 7
07630 Campos
Tel. 971 65 62 62

Pl. des Fossar, s/n
07510 Sineu
Tel. 971 52 10 80

MENORCA

C/ dels Bijuters, 36,
parcel·la 11
07760 Ciutadella
Tel. 971 38 47 45

EIVISSA

Av. d'Espanya, 49, 3r
07800 Eivissa
Tel. 971 19 55 68

ibabsa
Institut de Biologia Animal de Balears

www.ibabsa.net

editorial

sumari

# AVEPA: Curs de Medicina Interna	
Congrès d'Especialitats Veterinàries	4
# Seguretat alimentària: Conclusions de les	
XX Jornades de la Carn i Seguretat Alimentària	5
# Veterinaris Sense Fronteres	6
# Portada: Llei de Salut Pública	7
# Perfil col·legial: Marga Bergas	10
# Actualitat: Campanya d'esterilització • H ^a de	
la Veterinària a les Illes	11
# Actualitat: Posa'm el xip • Noms del COVIB	12
# Actualitat: Campanya d'identificació • Obituari	13
# Reportatge: Manescals i feines del passat	14
# Ibabsa: Evolució del laboratori de l'Ibabsa	16
# Col·legi • Cas clínic: Presentació	17
# Els nostres centres veterinaris:	
Clínica Veterinària Metropolitana	18
# Veterinaris Jubilats	20
# Pintura al COVIB • Assessoria Jurídica	21
# Cas clínic: Resolució	22

Una primera passa

Tots els veterinaris sabem que som una professió vinculada a la salut pública; tant ho sabem, que el nostre escut corporatiu inclou aquesta premissa. Però també ho sap la administració sanitària, com bé estableix la Llei General de Sanitat i la Llei d'Ordenació de les Professions Sanitàries. Malauradament, amplis sectors socials i bona part del sistema sanitari ho desconeixen, fet que ha derivat en grans inconvenients per a la professió: gran desconeixement del nostre paper sanitari, poca visibilitat i, en conseqüència, manca de valoració de la nostra feina, així com discriminació en determinats àmbits sanitaris i professionals. Sembla que només en moments de crisis alimentàries o d'altres motivades per malalties animals transmissibles, és quan tothom mira cap els veterinaris, com a tècnics fonamentals per gestionar-les i aconseguir tranquil·litzar la població.

L'aprovació de la Llei de Salut Pública de les Illes Balears permet l'establiment de les bases de la salut pública a les nostres illes: objectius, prestacions, estructura de gestió, recursos disponibles i potenciació dels professionals vinculats. No es tracta d'una iniciativa pionera a Espanya, però sí necessària per a equiparar-nos a altres comunitats autònomes i acostar aquesta branca imprescindible de la sanitat a la societat. Per tant, la seva aprovació és una bona notícia: per a la societat il·lenca, que rebrà els efectes en salut; per al sistema sanitari, en quant la seva aplicació minvarà la pressió sobre el sistema assistencial i hospitalari; i per suposat, per als veterinaris, que podran assolir un major reconeixement.

Des del COVIB hem apostat molt fort per aquest projecte, i fruit de la feina realitzada amb els diferents grups del Parlament de les Illes Balears i de l'administració sanitària, hem aconseguit la incorporació d'importants aportacions al text aprovat el passat 22 de desembre, especialment relacionades amb el reconeixement dels professionals sanitaris, el paper i representativitat dels col·legis professionals sanitaris i la importància de la salut animal per a la salut pública.

Però no podem oblidar que aquesta és la primera passa d'un procés llarg, en una situació econòmica i política complexa, que ens obligarà a estar ben atents per a garantir un desenvolupament d'acord amb l'esperit de la nova Llei i amb les expectatives creades.

Edita: Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears (COVIB). **Direcció veterinària:** Francesc Solà. **Direcció periodística:** Joan Sans (Dirkom). **Consell editorial:** Jesús Martínez, Lluís Riera, Mireia Mayol, Jorge Cañellas, José Manuel Alanzor i Marc Sánchez. **Fotografia:** Jaime Reina. **Fotografia de portada:** CRIVIB. **Publicitat:** COVIB (Cecilio Metelo, 14 2^aD - Tel: 971 71 30 49). **Impressió:** Gràfiques Planisi. **Dipòsit legal:** LE-920-1998

El Comitè de Redacció recorda als col·laboradors de la revista que poden utilitzar tant el català com el castellà en l'elaboració dels seus articles.

Veterinària no es fa responsable ni s'identifica amb les opinions que els seus col·laboradors expressen a través dels treballs publicats. Reservats tots els drets.

Prohibida la reproducció total o parcial de qualsevol informació gràfica o escrita per qualsevol mitjà sense el permís escrit del Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears.

AVEPA comença enguany el seu cicle formatiu amb un curs de Medicina Interna

Uns 45 manescals assistiren a la jornada, que va córrer a càrrec de Pachi Clemente i que es va celebrar a l'hotel Valparaíso de Palma

El 19 de març tingué lloc a l'hotel Valparaíso de Palma un curs de medicina interna integrat dins el cicle de formació continuada d'AVEPA per a 2011, que va córrer a càrrec de Pachi Clemente. Inicià la seva exposició amb una xerrada sobre les malalties linfoproliferatives, centrada principalment en les noves tècniques per diagnosticar aquestes malalties i poder emetre'n un pronòstic. Posteriorment, Clemente dissertà damunt la quimioteràpia antiangiogènica metronòmica, com a nova manera d'enfocar la quimioteràpia com alternativa als protocols que hi havia fins ara.

El ponent va aconseguir que les xerrades fossin molt amenes, clares i pràctiques. Pachi Clemente, llicenciat en Veterinària per la Facultat de Càceres, dirigeix des de 2002 la clínica Veterinària La Merced, a Calp (Alacant), especialitzada en oncologia. És membre de la Societat Europea d'Oncologia Veterinària i responsable del Servei d'Oncologia de l'Hospital Clínic Veterinari de la Facultat de València.

La sala de l'hotel Valparaíso quedà petita per seguir les explicacions de Pachi Clemente.

València ha acollit enguany el Congrés d'Especialitats Veterinàries

Tres veterinaris mallorquins, Fernando Mir, Tomàs Camps i Francesc Llabrés, han format part de la nòmina de professors d'unes jornades que enguany han arribat a la desena edició

Els dies 2 i 3 d'abril ha tingut lloc a la Facultat de Veterinària CEU de València la desena edició del Congrés d'Especialitats veterinàries, en el qual s'han ofert un gran nombre de xerrades, conferències i explicacions clíniques de les diferents disciplines que componen la Veterinària clínica avui en dia. Així, en aquestes jornades s'han abordat els darrers coneixements i tècniques en els camps d'anestèsia, cardiologia, dermatologia, etologia, gestió de clínica, neurologia, medicina felina, medicina interna, medicines holístiques, reproducció, traumatologia i urgències.

Destacar també en aquesta edició del Congrés la inclusió de tres veterinaris mallorquins entre el professorat que han impartit les xerrades i cursos. Es tracta de Fernando Mir, que intervingué en dos tallers sobre reproducció: 'Actualitats en patologia de la reproducció', i 'Neonatologia i pediatria: casos clínics'; Francisco Llabrés, el qual prengué part igualment en dues activitats: una xerrada en cardiologia: 'El perill d'oblidar-se de les radiografies toràciques: Segueixen essent útils?', i una altra sobre medicina interna titulada 'Ús adequat de les tecnologies de diagnòstic

per imatge en les patologies d'abdomen'. El tercer manescall mallorquí integrat en el programa científic era Tomàs Camps, el qual il·lustrà a partir de 12 casos clínics l'agressivitat en cans a causa del mal que pateixen. En el proper número de **VETERINÀRIA**, n'informarem al respecte.

Conclusiones de las XX Jornadas de la Carne y Seguridad Alimentaria

Lugo acogió las XX Jornadas Nacionales de la Carne y la Seguridad Alimentaria organizadas por AVESA, la Asociación de Veterinarios Especialistas en Seguridad Alimentaria. En la vigésima edición del encuentro se abordaron aspectos como la higiene y la sanidad en la producción primaria, el bienestar animal, el control de la trazabilidad mediante el ADN del ganado o el futuro de la profesión veterinaria, entre otros. Las conclusiones de las Jornadas Nacionales fueron las siguientes:

1 La aplicación de programas de higiene se considera un factor esencial para garantizar la seguridad de los alimentos puestos a disposición del consumidor. Se debe hacer un esfuerzo para que la información de la cadena alimentaria sea efectiva, pudiendo simplificarse su forma de presentación.

2 Es necesario profundizar en la aplicación de buenas prácticas higiénicas en la producción primaria para una mejor garantía de los productos que entran en la cadena alimentaria.

3 La implantación del nuevo Reglamento 1099/2009 de protección de los animales en el momento de la matanza y bienestar animal supone para los operadores económicos una mayor implicación, al tener que establecer los procedimientos necesarios para conseguir los objetivos operativos y de formación de protección animal.

4 Para el cumplimiento de lo dispuesto en el Reglamento 1099/2009 debe tenerse en cuenta el diseño de los establecimientos y para su correcta aplicación es figura indispensable la actuación del veterinario oficial del matadero.

5 En relación con los productos importados de terceros países, los controles realizados en frontera garantizan la trazabilidad de los productos importados desde el origen hasta el punto de venta, especialmente en los productos de origen animal y para algunos vegetales que pueden ser considerados de riesgo. Deberían reforzarse los controles sobre los intermediarios sin depósito.

6 Para garantizar la seguridad alimentaria de la carne es necesario que todos los eslabones de la cadena alimentaria así como todas las administraciones competentes trabajen para obtener la misma visión de cual debe ser el papel del matadero.

7 La comisión europea ha abierto un período de debate y reflexión sobre la modernización de la inspección de carne y ha realizado un mandato a EFSA para que lleve a cabo una evaluación de riesgos en relación con los sistemas de inspección de las diferentes especies.

8 La aplicación de la biotecnología del ADN en carne y los productos cárnicos es una nueva herramienta muy segura y fiable para garantizar la trazabilidad de estos alimentos.

9 Las denominaciones geográficas de los alimentos, en particular de los de origen animal, son un elemento diferenciador que conllevan un compromiso de garantía de calidad del producto.

10 Para garantizar la seguridad de los productos hortofrutícolas es necesario disponer de instalaciones adecuadas, implantar buenos hábitos de higiene de los manipuladores y desarrollar de una manera efectiva el plan nacional de control de residuos en alimentos de origen vegetal a lo largo de toda la cadena alimentaria.

11 La Administración sanitaria debe aplicar metodologías de evaluación de riesgos microbiológicos y adoptar medidas activas de control a lo largo de toda la cadena de producción alimentaria, vinculándolas directamente con la incidencia de enfermedades alimentarias. Para su correcto desarrollo y aplicación los gestores y evaluadores de riesgo deben trabajar coordinadamente. La evaluación de riesgos debe ser independiente, transparente, rigurosa y multidisciplinar.

12 La Campilobacteriosis es actualmente la zoonosis con más incidencia en la Unión Europea y con mayor importancia en humanos. La

reducción del número de casos de la enfermedad necesitará de una correcta evaluación de riesgos y la adopción de objetivos para reducir su prevalencia a nivel de la producción primaria. La aplicación de medidas complementarias en matadero puede reducir la presencia de este microorganismo en los productos procedentes de estos establecimientos.

13 El sector de productos derivados de la pesca y acuicultura es un sector globalizado tanto en la captura y producción como en la comercialización de los mismos. El autocontrol de las empresas es fundamental para garantizar su seguridad y debe ser específico para cada establecimiento y para las diferentes actividades que desarrolla.

14 El papel de la profesión veterinaria en los mataderos es fundamental y esencial para garantizar la seguridad de la carne. Deben aplicarse los más modernos sistemas de inspección y compartir las bases de datos existentes en todos los niveles de la cadena alimentaria.

15 Las técnicas de control oficial deben ser más flexibles, más específicas y en base al riesgo. El personal auditor debe estar altamente cualificado y debidamente remunerado. La intervención oficial debe ser más efectiva, buscando el estricto cumplimiento de las normas.

16 Se debe de potenciar la formación continua, desarrollo tecnológico e innovación mediante la colaboración entre universidad, colegios profesionales, asociaciones profesionales, administración y empresas, en el ámbito de la seguridad alimentaria.

17 Es necesario que haya protocolos internacionales de vigilancia de brotes de intoxicación alimentaria, así como protocolos, manuales o guías de respuesta ante los eventos masivos.

18 Los programas de control sanitario deberían centrarse más en los temas de manipulación y buenas prácticas, siendo también necesaria una mayor coordinación con el sector hostelero para conseguir un objetivo común.

Diga'm què menges i et diré qui ets

Foto cedida per VSF.

Som allò que mengem, açò a aquestes alçades ningú ho discuteix. Però molts pocs arriben al fons de la reflexió. A les Illes Balears comprem un percentatge cada vegada més elevat de la nostra alimentació als grans supermercats, on, aparentment, tenim molta varietat per escollir. Però, és realment així? Ja veurem com no. Cinc firmes comercials (Mercadona, Eroski, Alcampo, Carrefour i El Corte Inglés) controlen, a l'Estat espanyol, més del 50% del consum d'aliments. En aquests supermercats trobem productes de marques diferents, però que en el fons són molt similars. Provau, per exemple, de cercar algun producte local, ecològic, de comerç just o bé senzillament que no contingui cap additiu alimentari (E120, etc.), i veureu que, si n'hi ha cap, són minoria i que és difícil trobar-ne si no sortim del supermercat. Ens hauria de preocupar aquest fet?

Fixeu-vos que aquestes cinc corporacions condicionen bona part del que mengem a partir de la seva oferta. Amb tot, cada cop ens costa més escollir. Estem perdent quelcom molt important, allò que es coneix com **sobirania alimentària**: entre d'altres coses, la capacitat per decidir el que volem menjar (<http://www.soberaniaalimentaria.org/>).

Vegem quines conseqüències té aquest model de distribució i consum de productes alimentaris. Aquestes grans corporacions imposen als pagesos i productors unes condicions molt concretes per a uns productes que compraran a preus molt baixos (homogeneïtat, produccions estables i en grans volums,

etc.), condicions que els pagesos que practiquen una agricultura respectuosa amb el medi i produeixen aliments saludables, difícilment poden complir. El resultat és que l'agricultura familiar i pagesa, cada cop té més dificultats per comercialitzar les seves produccions, els petits agricultors desapareixen, i s'afavoreix que les explotacions que queden cada cop siguin més grans i intensives, amb la qual cosa es generalitza l'ús d'agroquímics (com herbicides i pesticides), tòxics per a la salut i el medi ambient. A les Illes Balears, per exemple, la llet d'alta qualitat i més saludable provinent de les explotacions extensives sostenibles on les vaques pasturen, es paga al mateix (o menor) preu que la llet que es produeix en aquestes noves instal·lacions cada cop més freqüents en què les vaques no es mouen de dins els tancats i cubicles durant tota la seva vida productiva. La indústria de transformació dels productes agraris, al seu torn, abusa d'additius alimentaris, els efectes dels quals sobre la nostra salut són, en el millor dels casos, un gran interrogant.

D'altra banda, amb el model de les grans superfícies s'estan despoblant els pobles i ciutats d'aquelles activitats que els són pròpies: els comerços, que són substituïts per grans superfícies als afores de la ciutat. Es destrueix així no només el paisatge urbà, també bona part de la vida de barri, de la cultura de la convivència i de la nostra identitat (els súpers de tot el món són exactament iguals, venen els mateixos productes). També augmenta la contaminació pel transport de mercaderies llunyanes i l'ús del cotxe per arribar a la gran superfície. Sempre se'ns informa dels llocs de treball que es crearan gràcies a l'obertura d'un nou centre comercial, però, us heu demanat mai quants se'n destrueixen, quantes petites botigues i pagesos hauran de tancar? Hi ha estudis que treuen a la llum com se'n destrueixen més que no se'n creen (consultau el llibre "Supermercats no, gràcies" Ed. Icaria).

Per acabar, voldríem fer ressò dels

efectes d'aquest model de consum, que no es limiten a les Illes Balears. Bona part dels productes que comprem als súpers provenen de fora. Les grans empreses de distribució només són un engranatge més del panorama de l'alimentació mundial, que comença amb el control dels mercats financers mundials d'aliments per part d'unes poques grans empreses transnacionals que prioritzen aconseguir el màxim rendiment econòmic per davant de qualsevol aspecte ambiental o de justícia social. Aquest fet provoca importants desequilibris als sistemes locals de producció de tot el món, amb l'agreujant que són molt més perversos als països en vies de desenvolupament, on són causa de profundes crisis alimentàries. Monsanto, per exemple, (recomanem veure el documental: 'El mundo según Monsanto' fàcil de trobar a internet), una de les agroindústries més poderoses a nivell mundial, controla el 90% de la producció mundial de la soja, que es fa servir per engreixar els vedells i els porcs que nosaltres mengem. La major part d'aquesta soja es produeix a Amèrica Llatina, en enormes extensions de monocultiu que han substituït els camps de conreu i selva tropical que eren el sustent de la població local. Milers de persones han estat desplaçades dels seus llocs d'origen als suburbis de pobresa de les grans ciutats. La FAO estima que al món al 2010 hi ha 925 milions de persones que pateixen fam. Amb tanta gent que passa gana és oportú que ens demanem si aquest model agroalimentari ens du en la direcció més correcta.

Ja que som allò que mengem, és important no perdre la capacitat de decidir qui som. Nosaltres apostem per uns mercats agraris més locals, menys concentrats i per unes produccions agràries més respectuoses amb la nostra salut i la del nostre entorn. Apostem per un sistema alimentari mundial que no generi fam i respecti la salut dels pobles i el seu entorn. Apostem per **recuperar la sobirania alimentària**.

Ja la tenim aquí

El BOE publica la Llei 16/2010, de 28 de desembre, de salut pública de les Illes Balears, una norma que reconeix el dret dels ciutadans a gaudir de prestacions en matèria de salut pública i que potencia la formació, recerca i innovació en aquest àmbit; La Norma defensa la necessitat de treballar en la prevenció de les malalties i la promoció de la salut

El COVIB mostra una enorme satisfacció per l'aprovació del text, un document que reconeix la tasca de la professió veterinària i que ha recollit amb sensibilitat les reivindicacions del col·lectiu

boges i la grip aviària per part dels veterinaris de sanitat animal i de salut pública; la tasca diària dels veterinaris lliures al camp o a les clíniques veterinàries per tal d'aconseguir un millor estat sanitari dels nostres animals... són perfectes exemples de la gran feina en salut pública que el col·lectiu veterinari ha realitzat i realitza cada dia. Per això, la recent publicació de la Llei 16/2010, de 28 de desembre, de salut pública de les Illes Balears és una

generar sinèrgies entre totes elles. El text senyala, a més, que la salut pública del segle XXI s'integra dins una perspectiva global que té en compte els diversos condicionants que poden influir a la salut de les persones i de la comunitat. Sigui com sigui, el text pretén orientar la salut pública cap a la gestió basada en determinants de salut que en la nostra societat actual són la salut laboral, la seguretat alimentària, la salut ambiental, la salut sexual i reproductiva, la salut mental, les condicions de vida, les addiccions, l'alimentació i l'activitat física, la salut dels usuaris de productes i serveis i els aspectes lligats a la genètica.

Fa molts d'anys que els veterinaris, com a professió sanitària, tenen una àmplia vocació salubrista. De fet, és una de les activitats sanitàries que té per objectiu protegir la salut de la població humana. La Llei 44/2003, de 21 de novembre, d'ordenació de les professions sanitàries, enuncia en el seu article 6, relatiu als llicenciats sanitaris, que *"corresponen als llicenciats en veterinària el control de la higiene i de la tecnologia en la producció i l'elaboració d'aliments d'origen animal, així com la prevenció i la lluita contra les malalties animals, particularment les zoonosis, i el desenvolupament de les tècniques necessàries per evitar els riscos que poden produir en l'home la vida animal i les seves malalties"*. La feina desenvolupada per tants veterinaris oficials en el control i millora de la higiene d'indústries alimentàries i establiments elaboradors de menjars preparats; la inspecció i control als escorxadors, centrals lleteres o llotges de peix, actuant com a filtres sanitaris; la gestió de crisis com les de les vaques

excel·lent notícia per al col·lectiu veterinari. De fet, aquest ha participat activament en el procés d'elaboració de l'esborrany del projecte de la norma ja que, mitjançant el COVIB, ha contribuït en el seu desenvolupament final amb propostes, demandes i reivindicacions variades que en la seva majoria han estat tingudes en compte.

La Llei defineix la salut pública com el "conjunt organitzat d'actuacions de les administracions públiques i de la societat dirigit a vigilar, promoure i protegir la salut de les persones en l'esfera individual i col·lectiva, i prevenir la malaltia, mitjançant la mobilització i optimització de tots els recursos humans i materials. A més, ha de ser entesa com la salut de la població en el seu conjunt i la seva qualitat de vida". Així, ja no es redueix únicament als àmbits de la higiene i salubritat, ja que en ella són determinants altres polítiques, com les mediambientals, laborals, socials, turístiques i alimentàries, motiu pel qual és de vital importància

La directora general de Salut Pública i Participació del Govern Balear, Margalida Buades, analitza l'actual context en el que es mou el sistema sanitari i proclama la necessitat de la formulació d'una norma de Salut Pública: "El sistema sanitari s'ha orientat sobretot cap el sistema assistencial, és a dir, a la malaltia, a curar. De fet, quan nosaltres iniciàrem el procés participatiu de la llei, detectàrem que la gent ignora què és salut pública. Tant és així que gent molt relacionada amb el sistema sanitari no sap què feim i qui som. I per què passa? Doncs perquè som víctimes del nostre èxit. El gran èxit de la salut pública és el silenci, de fet, la gent només se'n recorda de nosaltres quan tenim una crisi. Però hem de recordar que gràcies a les vacunes els nins no s'emmalalteixen, i de cada vegada hi ha manco malalties associades a l'alimentació o a la producció animal, per posar només dos exemples. Si donam un cop d'ull a la història recent, veim que en aquest darrer segle, l'esperança de vida als EUA s'ha incrementat en més de 30 anys, i en 35 al nos-

tre país. El 75% dels casos d'aquest increment d'esperança de vida es deu a accions amb salut pública". I redunda en la idea amb un segon argument: "En el nostre entorn, Europa, els Estats Units, Canadà... hem arribat a una situació en la que el sistema assistencial ha evolucionat moltíssim, amb novetats terapèutiques, quirúrgiques, etc. que requereixen d'enormes inversions per 'guanyar pocs anys de vida'. Aquesta és una realitat palesa que creim que és necessari afrontar. El nostre sistema sanitari ha d'orientar-se a l'assistència però també a la salut pública, perquè si no, arribarà a ser insostenible. Així es contempla precisament a l'entorn europeu, al Pla d'Acció Comunitària 2008-2013, que fixa els grans objectius en matèria de salut que se planteja la UE, segons el qual una de les principals estratègies a seguir és l'atenció a la salut pública".

Dins tot aquest context, a més, Balears mostra unes particularitats encara més accentuades, tal com comenta Buades: "La nostra Comunitat Autònoma té poc més d'un milió d'habitants i rep cada any

13 milions de turistes. Qualsevol se pot fer una idea de l'immens tragí de persones, béns i serveis que això suposa... i de qualche manera, la situació de vulnerabilitat que aquí es planteja. Les polítiques en salut pública adquireixen encara major notorietat perquè tant aquests 13 milions de persones com els ciutadans balears exigeixen un elevat grau de protecció de la salut. És imprescindible disposar de mecanismes d'observació i resposta immediata en les situacions d'emergència que es puguin presentar per assolir aquests requeriments de protecció".

La Llei se publicà el 4 de gener d'enguany i en aquests moments s'estan redactant els estatuts de l'Agència de Salut Pública, un organisme que desenvoluparà la cartera de serveis i proporcionarà un sistema de gestió més àgil i eficient, a més de permetre una optimització de les plantilles i dels recursos existents. Segons avança Buades, "hem de definir la nostra cartera de serveis i hem de crear una sèrie d'òrgans que ens permetin elevar el nostre grau de coneixement a la societat. El juliol haurem d'haver redactat els estatuts, i tot seguit haurem de posar en marxa el consell rector, el consell assessor i els consells sectorials, de participació. L'Agència haurà de ser una realitat en un any (des de la publicació de la Llei)".

Un dels aspectes en els quals més ha incidit la Llei és el que fa referència als professionals de salut pública. Qui són? Margalida Buades ho té molt clar: "Des de sempre, l'acció en salut pública havia ocupat fins no fa massa a quatre professionals sanitaris: metges, infermers, veterinaris i apotecaris. Però aquest és un model

Estructura de la Llei de Salut Pública

La norma ha estat estructurada en nou títols, cada un dels quals fa referència a un aspecte rellevant de la Llei. Així, el **títol I** estableix les disposicions generals, que inclouen l'objecte i l'àmbit d'aplicació de la Llei, les definicions dels conceptes més importants, els principis rectors i les funcions de la salut pública, així com la planificació de les polítiques de salut a través del Pla de Salut de les Illes Balears i dels plans i programes que les complementen.

El **títol II** defineix i enuncia les prestacions en matèria de salut pública, com a activitats dirigides a fomentar, protegir i promoure la salut.

El **títol III** es refereix a la cartera de serveis de salut pública, aprovada per decret del Consell de Govern, a través de la qual es fan efectives les prestacions de salut pública. Ha d'actualitzar-se de forma permanent i requereix dinamisme.

El **títol IV** regula el sistema d'informació en salut pública, com un sistema

organitzat d'informació sanitària, orientat a la vigilància i a l'acció en salut pública, que ha d'oferir una informació sobre la salut de la població, la seva actitud cap a la salut, la malaltia i els sistemes sanitaris. En aquest sistema s'ha de tenir en compte la gran mobilitat dels problemes i també de les solucions en matèria de salut d'una part a una altra del món.

El **títol V** es refereix al sistema de formació, investigació i innovació en salut pública, com una activitat essencial del sistema sanitari de la comunitat autònoma de les Illes Balears i descriu les seves activitats i la necessitat de col·laboració de totes les persones i entitats en aquesta matèria.

El **títol VI** defineix les competències de les administracions en matèria de salut pública, tenint en compte l'àmbit competencial de l'Administració de la comunitat autònoma, dels consells insulars i dels ajuntaments.

El **títol VII** crea l'Agència de Salut Pública de les Illes Balears, i es divideix

en cinc capítols. El primer estableix la naturalesa, el règim jurídic, les finalitats i les competències de l'Agència. El segon capítol estableix la seva estructura, crea un consell rector com un òrgan superior col·legiat i una direcció executiva com a òrgan unipersonal. El capítol III estableix el règim econòmic, pressupostari, comptable i patrimonial de l'òrga. El capítol IV es refereix als recursos humans de l'agència i el darrer es refereix a la seguretat alimentària.

El **títol VIII** es refereix a la intervenció administrativa en matèria de salut pública, concedeix especial importància a la responsabilitat i a l'autocontrol, i sotmet les actuacions dels poders públics a uns principis informadors, amb preferència a la col·laboració dels ciutadans amb l'administració.

Finalment, el **títol IX** estableix el règim sancionador, tipifica i qualifica les infraccions i estableix les sancions corresponents i la seva graduació, així com les normes bàsiques en matèria de procediment i competència.

FOOD PRO-FIT, el reconeixement a una feina ben feta

Tal com informàrem el número 45 de **VETERINÀRIA**, corresponent a juny de 2010, el projecte FOOD PRO-FIT de la Direcció General de Salut Pública obtingué el Premi estratègia NAOS a la millor iniciativa empresarial de 2009. L'equip liderat per Antoni Colom, que compta amb altres manescals com Marta Autonell, Tolo Galmés o Margalida Buades, entre altres professionals, ha rebut altres reconeixements i

des del passat any participa activament en diferents congressos i conferències, en les quals realitza demostracions pràctiques de l'eina web 2.0 HANCPtool 'on line'. En paraules de Marta Autonell, "els premis són el de menys, però contribueixen a senyalar que anam pel camí correcte. El més important és que les línies d'investigació donin els seus fruits i que puguem continuar treballant. Amb FOOD PRO-FIT volguérem contribuir a

la prevenció de l'obesitat i el sobrepès promovent la reformulació dels aliments en greixos, sucres i sodi dins l'estratègia comercial de la indústria alimentària i de menjar preparats per tal d'oferir productes més sans i, com a conseqüència, influir en els hàbits alimentaris dels consumidors. Però no ens aturam aquí, i la següent passa del departament serà crear una eina de menús saludables" (En seguirem parlant).

obsolet i passat de moda. Avui la salut pública engloba la feina de sociòlegs, psicòlegs, antropòlegs, estadístics, informàtics, missers... perquè si se realitza una orientació de salut en totes les polítiques, hem de tenir professionals que estiguin capacitats per moure's i per entendre els moviments socials... esperar-los a la consulta ja no és suficient". Buades va més enllà i llança un clar missatge al col·lectiu veterinari: "Hem de tenir molt clar que el que vol la societat són respostes; No qui ets i en què t'has especialitzat. Nosaltres, per formació, som al lloc ideal per cobrir les necessitats que demanda aquesta societat. Se'ns atorgarà un paper més o manco rellevant en funció del que seguim capaços d'oferir dins el sistema de salut pública. I des d'aquí vull fer una crida als manescals perquè obrin la perspectiva i ampliïn el seu camp d'acció. Estic convençuda que el col·lectiu manescal té un gran futur per davant si és capaç de sentir-se salubrista. És un error no tenir-ho en compte i hem d'aconseguir que el sistema sanitari no vegi els manescals exclusivament com a persones que posen una injecció i que vacunen... que és molt important, però que no és exclusiu".

El COVIB en parla

El Col·legi ha seguit el desenvolupament de la Llei des del seu inici. Tal com explica Ramon Garcia, "El COVIB ha apostat molt fort per aquesta llei, que segurament no hagués anat endavant sense l'impuls donat per na Margalida Buades, fet que li hem de reconèixer. El primer projecte tenia moltes mancances i, en

conseqüència, ens va obligar a contactar amb tots els actors, Conselleria de Salut i grups parlamentaris, per tal d'exposar-los les nostres reivindicacions i sensibilitats. La feina ha estat àrdua i, malauradament, podem afirmar que hem estat pràcticament tot sols en aquesta lluita, probablement per ser l'únic col·lectiu sanitari amb aquesta implicació. Hem hagut d'explicar de forma clara als grups parlamentaris les nostres reivindicacions i els seus fonaments. Afortunadament, podem dir que hem trobat interlocutors accessibles, amb gran capacitat i voluntat d'escoltar i d'entendre, fet que ens ha facilitat molt les coses. A tots ells, agrair-los la seva predisposició, la presentació d'esmenes a l'avantprojecte i el suport a les mateixes. En qualsevol cas, no podem oblidar que ara li toca el torn al desenvolupament de la norma, i és en aquest punt on realment es veurà si aquesta nova orientació de la salut pública queda només en la teoria o es fa una realitat. Haurem d'estar vigilants i continuar la nostra tasca en aquest sentit". Ramon

Garcia valora la Llei: "Com a fet positiu hem de dir que per primera vegada a la nostra comunitat un text legal estableix les prestacions concretes que rebran els ciutadans en aquesta matèria: es defineixen els determinants de salut, les funcions de salut pública i es crea la cartera de serveis; també s'inclou la salut pública com un pilar fonamental i inherent en altres polítiques no sanitàries. Tot això implica que es dona visibilitat a la salut pública i s'integra com una part essencial del sistema sanitari, i no només com una cosa

a tenir en compte només en situacions de crisi o alertes sanitàries". I dona a conèixer en què afecta més directament al col·lectiu veterinari: "La premissa fonamental és reconèixer que els veterinaris som eminentment professionals sanitaris vinculats a la salut pública. La norma ens afecta a dos nivells: per una banda, com a col·lectiu, ja que estableix la importància que per a la salut pública tenen camps professionals clarament veterinaris, com en són els casos de les malalties transmissibles zoonòtiques i la seguretat alimentària; per altra, individualment, ja que reconeix la importància del desenvolupament professional del veterinari, tant a nivell de formació com en el camp de la recerca en salut pública, i a més, fixa els eixos que el regiran a partir d'ara. I a més, reconeix explícitament el dret a la carrera professional dels professionals sanitaris de la futura agència de salut pública, on s'integraran els 40 veterinaris de l'actual Direcció General de Salut Pública, reivindicació defensada pel COVIB des de l'any 2004.

Marga Bergas Quetglas

Una veterinària propera

A na Marga Bergas li agrada molt la seva feina. I això que hi arribà un poc de rebot. Bé, en realitat no és que hi arribàs, més bé és que estudià Veterinària de rebot, com a segona opció. Però ara, amb el temps, un mira el que té na Marga, el que fa, i es veu que no hauria estat possible sense una dedicació completa, una disciplina ferma i, sobretot, una gran devoció per la feina. Com ella mateixa reconeix, “ara me puc permetre alguns luxes necessaris, intento no privar-me de res perquè la vida són dos dies. Però no ha estat gratis; M'ho he ‘currat’... i molt”. És la filosofia de Marga Bergas, una persona propera i senzilla que ha trobat en la seva feina un gran tresor.

Marga Bergas anava per a metge. Ja de petita havia mostrat una clara inclinació per l'àmbit sanitari i totes les seves pepes, malalties elles, es passaven dies embenades. Uns anys més tard, en plena adolescència, la idea es reforçà perquè la seva parella decidí estudiar Medicina a Saragossa. Ella no va poder entrar perquè aleshores hi havia ‘números clausus’ i se li plantejà un gran dilema: estudiar Medicina a Sòria o fer Veterinària a Saragossa. L'amor -o el destí, com es vulgui- guanyà i va fer que Marga Bergas es matriculàs a la ciutat de l'Ebre convençuda que a l'any de començar podria fer el canvi. Però aquest canvi no arribà mai. Més bé al contrari. Marga s'engrescà amb el que feia i al poc temps ja tenia decidit que acabaria Veterinària. “Vaig viure sis anys molt bons, molt divertits, a Saragossa. Primer a una residència i després a un pis d'estudiantes mallorquines (amb Isabel Mayol i Maria Antònia Lirola), on creàrem un petit ‘lobby’ amb Pau Llabrés, que vivia al pis de baix”. Els dubtes que inquietaven Marga respecte la seva professió s'ha-

vien difuminat ràpidament en favor de la Veterinària, que passà al primer pla del de la seva vida. Com molts altres mallorquins, en acabar la carrera, tornà a Mallorca i cursà un dels millors postgraus que es poden fer, un postgrau que, a més, és exclusiu de la nostra Comunitat Autònoma: “Alguns estius, encara durant els anys de carrera, baixava a la clínica de les Rambles a

aprendre amb Don Pep Aguiló. No sé si dir que la carrera és el complement perfecte a les ensenyances de'n Pep, però segurament no m'equivocaria molt. Tots els que, com jo, hem pogut operar amb ell ens hem de considerar uns privilegiats perquè hem tingut la immensa sort de treballar colze amb colze amb una llegenda viva de la Veterinària”. De fet, com confessa Marga, va ser en Pep Aguiló qui li donà l'empenta decisiva per obrir la seva pròpia clínica. “En acabar la carrera jo continuava anant a la clínica de'n Pep i, com som molt indecisa, li mostrava els

meus dubtes respecte començar a treballar pel meu compte. Ell, pràctic com sempre, me va convèncer amb una frase: ‘La meitat dels cans es curen tot sols. No passis pena’... I aquí vaig començar a volar”, explica Marga.

Aleshores Marga Bergas residia al Port d'Alcúdia. Filla d'un administrador de correus, havia viscut a Santa Margalida, Alcúdia, Santa Maria, Sa Pobla i Palma, però se sentia bastant ‘alcudienca’ (en part perquè sempre havia passat els estius al Port d'Alcúdia), fet pel qual decidí obrir la clínica en aquesta localitat. Llogà un local, l'equipà amb instruments bàsics de segona mà (esterilitzador, anestèsia, raigs X...) i va tirar endavant amb el que tenia. Insegura per naturalesa, confessa que en aquells moments va ser molt important el suport que obtingué dels seus pares, que també li donaren una mà per arrencar l'aventura. Al poc temps de començar, contractà una infermera i el negoci prosperà ràpidament: “Fèiem una feinada i gaudíem molt. Férem obres, posàrem tenda i començàrem a plantejar-nos ampliar la clínica. Dúiem deu anys de lloguer i era el moment de donar una passa més”. Aleshores es produí un d'aquests fets que marquen la història d'una persona. Desafiant

el seu caràcter insegur i dubitatiu per una banda, i una llegenda negra del poble, per una altra, na Marga comprà un vell local a la rotonda que duu cap el Port de Pollença, un local en el qual muntar un negoci era símptoma de fallida. “La meua germana hi havia obert una tenda de làmpades que no havia anat bé. Abans havia albergat un munt de negocis, fins i tot una casa de cites, i tots havien fracassat, fet pel qual en el poble hi havia la ferma creença que estava ‘gafat’. Però jo aquí ja hi duc 12 anys”, explica na Marga... I els que li queden...

50 euros per esterilització

S'inicia a Palma la sisena campanya d'esterilització d'animals de companyia; Ajuntament i Col·legi col·laboren en una iniciativa que espera poder subvencionar unes 200 intervencions

L'Àrea de Salut i Medi Ambient de l'Ajuntament de Palma ha iniciat per març la sisena campanya d'esterilització d'animals de companyia. El Consistori compta amb l'ajuda del Col·legi, que col·labora en la seva consecució a través de les clíniques de Ciutat. La campanya començà el passat 1 de març i clourà el 15 d'abril. Enguany es concedirà una ajuda directa de 50 euros per cada intervenció d'esterilització realitzada al terme de Palma. Així, aquesta

Foto cedida per l'Ajuntament de Palma.

ajuda serà de més del doble que la que s'atorgà l'any passat, quan va ser de 20 euros. Amb tot, es calcula que en aquesta edició es podran subvencionar unes 200 esterilitzacions, intervencions que és obligatori que se portin a terme per part de veterinaris col·legiats i a les instal·lacions adients.

L'objectiu d'aquesta campanya és acon-

seguir disminuir al màxim la xifra d'abandonament d'animals que actualment se registren a Ciutat, impulsar el compliment de l'Ordenança per a la inserció dels animals de companyia en la societat urbana i potenciar també els comportaments cívics entre els propietaris d'animals, entre altres.

Els requisits per poder cobrar l'ajuda són la presentació de la factura emesa pel veterinari, una certificació de que l'animal ha estat esterilitzat, el DNI del propietari censat al municipi de Palma, el passaport de l'animal amb el número de microxip i vacunació actualitzada en el cas dels cans i passaport per als animals de companyia o targeta sanitària en el cas dels moixos i el número de compte corrent corresponent.

La història de la Veterinària a les Illes Balears

Capítol 5. Apoyo de la Sociedad Económica de Amigos del País del reino de Mallorca a los estudiantes que desearan estudiar en la Real Escuela Veterinaria

Per TOMEU ANGUERA

A pesar de los desvelos de la Administración a impulsos de la Realeza para apoyar la creación y funcionamiento de la Real Escuela Veterinaria de Madrid, fundada el año 1793, los inicios fueron difíciles para la captación de alumnos "civiles", especialmente en las provincias lejanas. Ya desde el principio y por razones de espacio, el número de alumnos al inaugurar la Escuela, pasó de 96 a 42, (14 de los Regimientos de Caballería, 16 de los Regimientos de Dragones y 12 paisanos).

Por otra parte, la coexistencia de la Escuela Veterinaria, en su primera fase, con el Protoalbeiterato, una organización previa, creada en el año 1500 por norma Pragmática de los Reyes Católicos, que mantenía una estructura sólida para el ejercicio y control de las

actividades de cuidado de los équidos y su herrado, motivó que tuviera que incentivarse la matrícula de alumnos para estudiar Veterinaria. Esta tarea se llevó a efecto en algunas regiones, por las Sociedades Económicas de Amigos del País, que surgieron en España como organismos no estatales, durante la segunda mitad del siglo XVIII, y que tenían como fin promover el desarrollo de España, estudiando la situación económica de cada una de las provincias, e impulsando la agricultura y ganadería, el comercio y la industria, a través de los sectores más dinámicos de la sociedad.

La Sociedad Económica de Amigos del País del Reino de Mallorca, fundada en 1778, tomó en consideración, a propuesta de su Academia de Economía Política, "los perjuicios que acarreaban a esta Isla, la falta de

Albéitares instruidos en la Ciencia Veterinaria, para conocer y curar las enfermedades del ganado mayor y menor, y para herrar aquél con el conocimiento que requiere esta operación". Por esta razón, el 1 de julio de 1799, dicha entidad publicó un comunicado en el que se anunciaba la existencia de la Real Escuela de Veterinaria en Madrid, de los requisitos que se exigían a los candidatos que pretendían entrar en ella para obtener el título de Veterinario, y del gran futuro profesional y económico que podían conseguir los alumnos que lograsen ingresar y finalizar los estudios, ofreciendo incluso, la Sociedad Económica de Amigos del País del Reino de Mallorca apoyo (se entiende que económico), a los candidatos que se desplazaran a Madrid y lograsen ingresar.

Noms del COVIB

Ens agradaria que els col·legiats ens poguéssim conèixer un poc més. La feina diària i l'estil de vida d'aquest segle XXI fa que les relacions socials entre col·legues siguin de cada vegada més complicades. Anima't a col·laborar i envia'ns la teva fitxa. A tothom li agradaria saber alguna cosa més de tu...

12

Nom: Elena Marí Cardona.

Edat: 40.

Universitat i promoció: Autònoma de Barcelona (1988-1993).

On treballes actualment? Porto 16 anys treballant a la meua pròpia clínica, Kans, a Santa Eulàlia, juntament amb tres companys més.

Estat civil: Casada. **Fills:** Una nena.

Afeccions: loga, natació, senderisme...

Menjar preferit: Bollit de peix o qualsevol que inclogui peix. **I el que més avorreixes:** Macarrons.

Quin llibre tornaries a rellegir?

'¿Sueñan los androides con ovejas eléctricas?', de Philip K. Dick, en el que es basa el film 'Blade Runner'.

A quin lloc del món t'agradaria perdre't? Bali, Istanbul, Cuba...

Amb qui hi aniries? Amb el millor company de viatge, el meu marit.

Quin animal t'agradaria ser? Dofi.

De no haver sigut veterinària, a què t'hauries dedicat? Arqueologia, Biologia, Antropologia... qualsevol professió que m'hagués permès estar en contacte amb la natura.

La campanya 'Posa'm el xip' arriba a Formentera

El COVIB ha editat 40.000 tríptics informatius per tal de conscienciar els propietaris de la població canina de les Illes sobre la importància que té la implantació del microxip

El delegat del Col·legi a les Pitiüses, Joan Riera, presentà a Formentera la campanya 'Posa'm el xip', promoguda pel COVIB a nivell autonòmic amb el clar objectiu de conscienciar els propietaris de cans de la importància que té la implantació del microxip. Riera, que explicà els trets bàsics de la campanya davant els mitjans, va estar acompanyat per la consellera d'Agricultura, Ramaderia, Caça i Pesca del Consell de Formentera, Dolors Tamargo. La institució insular ha estat, juntament amb el Consell de Mallorca, l'única que s'ha implicat econòmicament en la realització de la campanya, aportant al voltant d'un 10% del cost total.

niques veterinàries, caneres, refugis i protectores que formin part del Registre de Nuclis Zoològics de les Illes Balears. A més, a Mallorca s'han repartit entre els ajuntaments. El document informa sobre la necessitat d'implantar el microxip a la població canina de les

Foto cedida pel Consell de Formentera.

Així, el Col·legi ha editat 40.000 tríptics informatius en sis models diferents: dos per a Mallorca, dos per a Formentera i dos per a Menorca i Eivissa (un en català i un en castellà, en tots els casos), que s'han distribuït entre les clí-

Illes, amb l'objecte de complir la legislació vigent, facilitar el benestar dels animals i dels propietaris i també involucrar a les entitats competents en la matèria.

JA SÓN 28 ELS MUNICIPIS ADSCRITS AL CONVENI DEL RIACIB.

Un total de 28 municipis de Mallorca s'han adherit fins el moment al conveni de col·laboració per tenir accés a la informació del RIACIB, promogut pel Consell de Mallorca, el Govern de les Illes Balears i el COVIB. D'aquesta forma, els ajuntaments poden confeccionar el cens municipals, distingir els que siguin potencialment perillosos i, també, fer un seguiment dels animals extraviats o abandonats.

Obituari

Andreu Mesquida Galmés.

Conegut a la seva localitat natal, Manacor, com 'es manescal Taverneta', morí el passat 30 de gener a l'edat de 78 anys. Llicenciat i doctor en Veterinària, compaginà la seva feina de manescal, per la qual era reconegut dins el col·lectiu, amb una altra de les seves vocacions, la política. Va ser un dels fundadors de l'extinta Aliança Popular a Manacor, en els anys 80, quan va ser diputat del Parlament. Descansi en pau.

Sús a la campanya d'identificació animal 2011

El Consell de Mallorca i el COVIB enceten a començaments de gener la campanya d'identificació d'animals per a 2011, amb l'objecte d'insistir als propietaris en la necessitat i obligació d'identificar als cans mitjançant el xip i que va dirigida també a ajuntaments, clíniques veterinàries, caneres i refugis d'animals. Així, el conseller de Presidència de la institució insular, Cosme Bonet, el president del Col·legi, Ramon Garcia, i el vocal de petits animals del COVIB, Toni Marí, presentaren la campanya i en destacaren els trets més importants.

Bonet explicà que la campanya es realitza a tot Balears i, en particular a l'illa de Mallorca. Informà que ha consistit en l'edició d'uns tríptics informatius, els quals han estat distribuïts als ajuntaments, a les clíniques veterinàries i a les caneres i als refugis d'animals. També s'ha editat un pòster específic que es podrà visualitzar als mateixos emplaçaments.

Per la seva banda, Ramon Garcia explicà que la iniciativa vol facilitar també als ajuntaments l'accés a la informació actualitzada del Registre d'Identificació d'Animals de Companyia de les Illes de què disposa el Col·legi a través de la seva pàgina web. Així, els ajuntaments poden, amb el dispositiu de control i el registre d'identificació, confeccionar el cens municipals d'animals de companyia, distingir els que siguin potencialment perillosos i, també, fer un seguiment dels animals extraviats o abandonats. Per altra banda, el president del COVIB explicà que la identificació és obligatòria des de juny de 1999 per als cans i recomanable pels moixos i altres animals de companyia i destacà que els propietaris

són els responsables finals de la cura dels animals. Garcia clogué que la identificació és una mesura important per al benestar dels animals i que ajuda als ajuntaments en el control d'animals de companyia, a l'hora que demanava la

implicació d'aquests en portar a terme una labor necessària per a tota la societat. Actualment a les Illes existeixen 217.108 cans identificats i 8.314 moixos, mentre que a Mallorca les xifres són 172.390 i 6.135, respectivament.

Els avantatges de la identificació:

El president del COVIB enumerà els aspectes més destacables en els que incideix la identificació dels animals de companyia i reiterà el compromís del col·lectiu veterinari en el foment d'aquesta pràctica:

- Permet demostrar als propietaris dels animals de companyia la propietat legal, facilita la recuperació en cas de pèrdua del animal o en cas de robament, i assegura la veracitat dels certificats de salut, així com els registres genealògics.

- Permet a les autoritats sanitàries el control dels animals, podent establir-se d'aquesta manera programes de lluita i eradicació enfront a possibles zoonosis.

- Evita l'abandonament dels animals a través de les sancions que imposa la legislació a la persona que realitza aquest acte i que figura com a propietari en el registre d'identificació. Aquest sistema uneix al propietari i a l'animal i permet delimitar les seves responsabilitats.

14

Bot al passat

De vegades, la feina de veterinarí rural ofereix l'oportunitat d'assistir a com es realitzaven algunes de les antigues pràctiques de la pagesia, unes feines quasi oblidades però que sempre formaran part del codi genètic de la nostra Comunitat

Joan Sans

La professió de veterinarí de camp te permet de tant en quant presenciar feines d'una altra època, feines molt antigues que han canviat els seus procediments sota l'influx dels avanços tecnològics. La tecnologia ha servit per modernitzar el món rural, per fer més còmoda la vida al camp i, en la majoria d'ocasions, per optimitzar els recursos. Però el progrés, la tecnologia, també ha estat la causa de la progressiva deshumanització del camp, provocant l'abandonament d'algunes fei-

nes tradicionals que al poc temps han caigut sense remei en l'oblit. En ramaderia, el contacte del veterinarí amb el pagès encara és viu i s'ha convertit en una relació de col·laboració i interacció, sempre pel bé dels animals. En línies generals, la feina de veterinarí de camp es centra en la gestió de les campanyes sanitàries de les explotacions i la realització de les campanyes de desparasitació i vacunació, entre altres campanyes obligatòries.

No obstant això, el veterinarí de camp encara pot assistir a algunes pràctiques

en desús a la nostra pagesia. Així li passa a Maria Antònia Espinosa, veterinària responsable de l'ADS Comarca de Llevant, quan visita la finca de Can Sureda, a la petita localitat manacorina de Son Macià. Allà, en Toni Sureda i na Catalina Fons, octogenaris ambdós, ajudats pel seu fill Miquel Sureda, treballen la terra i es serveixen del ramat com si del passat es tractàs. Viuen en plena harmonia amb l'entorn i l'únic que ha modificat un poc la seva activitat són les exigències burocràtiques i, com a molt, la supervisió veterinària de la seva Associació de Defensa Sanitària, que els permet tenir els animals en perfecte estat per desenvolupar la seva activitat. Conreen el blat, sembren i recullen per cicles, llauen la terra amb cavalls i elaboren infinitat de productes cent per cent de la terra, com galetes d'oli o formatge artesà d'ovella mallorquina, entre altres moltes coses. Tal com deia fa uns mesos Miquel Sureda a una publicació ecològica i de moviments socials de Mallorca, "cinquanta anys enrere, la

Entre la senzillesa i l'art: Formatge d'ovella mallorquina

El procés d'elaboració del formatge d'ovella segons el mètode tradicional va ser el que seguí Catalina Fons, com si de fregir un ou es tractàs, un procés que en un parell d'hores li permeté enllestir dues peces. Dos poals de llet procedent d'una dotzena de vaques munyides a mà fou l'inici de l'experiència. Ja dins la cuina, Catalina posa la llet a bullir mentre pica herba de card o carxofera borda, que és l'herba que mesclada amb aigua ha de servir de coagulant, cuallant la mescla. Posteriorment s'empra un padàs blanc de cotó,

o 'fogasser', a mode de colador, que és el que realment determina la recepta. Se va tirant la llet poc a poc, se remena i se deixa reposar fins que s'espessa. Amb una branca d'ullastre se talla la llet cuallada, amb l'objectiu de separar la part coagulada de la part fixa. Se torna colar la mescla i se deixa en repòs sobre el fogasser, que servirà per embolicar el formatge fresc. El 'paquet' se col·locarà dins un motlle quadrat, on es posarà un pes que compactarà la mescla i al cap d'unes hores es convertirà en la peça de formatge.

tecnologia estava desenvolupada al màxim mecànicament: l'arada amb rodes, les sembradores de blat i faves, els carretons i perxes per les batudes, les ventadores i classificadores... i tot era respectuós amb el medi ambient. L'energia que movia les forces del camp era la humana i la del bestiar fort". El propi Sureda, president de l'ADS Comarca de Llevant i de l'Associació de Ramaders de l'Ovella de Raça Mallorquina, explica el seu projecte de cultura agrària i ramadera mentre observa com la seva mare muny una dotzena d'ovelles mallorquines de varietat negra: "Aquí, a Can Sureda, igual que ens passa a les demés finques que explotam, Can Vives i el Puig d'Alanar, treballem amb les mans i des de la sostenibilitat per a l'autoconsum". Entre tots, el pagès destaca el seu projecte de foment de l'ovella blanca mallorquina, fent rotacions de les cubricions de les 400 ovelles que tenim a l'explotació per controlar les parideres. "És la manera de conservar els tresors

d'aquesta terra, com són les races autòctones", reivindica. Mentrestant, Catalina Fons lloa la qualitat de la llet que produeix l'ovella mallorquina de varietat negra. "Aquestes bergantes són ben fortes. Ho duen als gens", diu a l'hora que entona la 'tonada del munyir'. Extraurà dues poalades de llet fresca, la que li servirà per fer el formatge d'ovella amb el mètode tradicional. Al pis de dalt, al assecador, n'hi ha una vintena, de peces, que s'han d'anar untant d'oli cada poc temps mentre maduren a l'oratge i es curen al llarg d'uns mesos.

Maria Antònia Espinosa realitza a Can Sureda la feina pròpia del llibre genealògic de la raça, com és la valoració morfològica per a la inclusió dels animals a diferents registres, la identificació electrònica, les campanyes sanitàries obligatòries i totes les actuacions sanitàries i de control pròpies de l'ADS. Reconeix que les periòdiques visites a la finca de Son Macià li permeten "apren-

dre oficis de la pagesia que ja no es veuen enlloc i que si no es fa un esforç per a la seva conservació, se perdran amb el pas del temps". L'ADS Comarca de Llevant està formada per quatre veterinaris i dona cobertura a 400 associats, aproximadament, de les zones de Manacor, Felanitx, Santanyí i Vilafranca, amb un total de 38.000 ovelles.

Balears lliure de Brucel·losi en el ramat oví i caprí: Repercussions en l'evolució del laboratori de sanitat animal d'Ibabsa

Tomeu Martí Álvarez

Veterinari d'Ibabsa

Responsable Tècnic del Laboratori de Sanitat Animal

Per al laboratori de Sanitat Animal d'Ibabsa, el reconeixement de la U.E. de 19 de novembre de 2010 del nou estatut sanitari lliure de *Brucella mellitensis* al bestiar oví i caprí de les Illes Balears, no tan sols ha suposat un important assoliment dins l'àmbit de la sanitat animal, si no també un assoliment a nivell del personal relacionat. Els professionals del laboratori implicats en el procés d'eradicació d'aquesta malaltia, han participat en l'evolució del laboratori des d'aquells primers tests de Brucel·losi, fets de manera manual i laboriosa, fins arribar a les anàlisis d'avui en dia, automàtiques, traçables i acreditades per ENAC. Es podria dir que el laboratori ha crescut i ha arribat a la majoria d'edat de la mà de l'eradicació de la Brucel·losi ovina i caprina.

Molt ha canviat el Laboratori des d'aquelles primeres campanyes de control de Brucel·losi a principis dels anys 80: la fisonomia i la distribució actual no té res a veure amb comparació 30 anys enrere, i en aquests canvis han tingut una important rellevància els relacionats amb la Brucel·losi. La seva condició de malaltia zoonòtica, va obligar a prendre a finals dels 90 mesures estrictes relacionades amb la bioseguretat. Es tractava d'establir un sistema de protecció per als treballadors minimitzant el possible contagi: per una banda amb barreres primàries relacionades amb el confinament de l'activitat derivada de la malaltia, amb accessos restringits a les zones d'anàlisi i la conseqüent modificació de la distribució de les àrees dins l'empresa; i per altra banda, l'elaboració

i aplicació d'un manual de bioseguretat complet per al maneig d'agents biològics potencialment perillosos, que suposava una important novetat del moment als laboratoris oficials de sanitat animal de les Comunitats Autònomes.

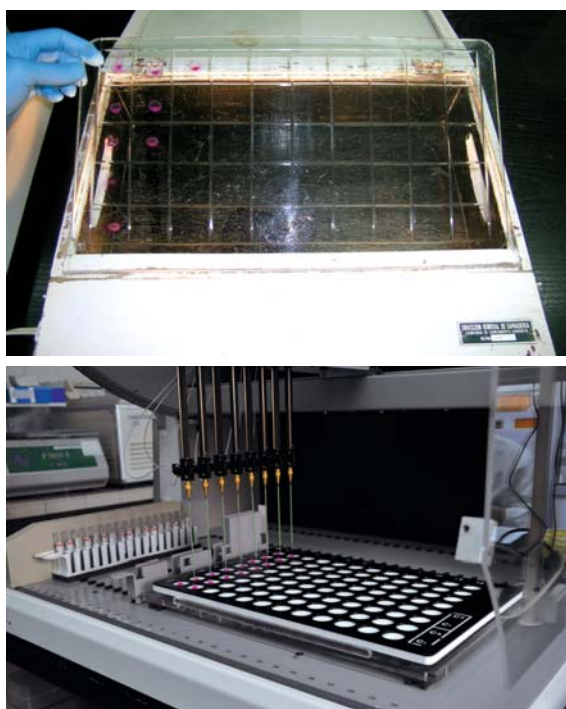
Altre important factor de canvi ha estat l'augment del nombre de mostres analitzades de Brucel·losi en remugants. De les 7.000 mostres aproximades de 1981 a les quasi 160.000 de l'any 2009, circumstància que va motivar la modernització i automatització del tractament i anàlisis de les mostres, amb moderns robots processadors i softwares adaptats a l'assegurament de la traçabilitat, de vital importància per assolir totes les

d'altres malalties animals, ha suposat un factor afegit de canvi a tenir en compte, a més del desenvolupament de noves seccions d'anàlisi (seccions de microbiologia, EETs, biologia molecular i entomologia).

També la legislació vigent ha tingut notable influència en el laboratori: totes les analítiques oficials es realitzen segons mètodes de referència, freqüentment mètodes reconeguts amb base legislativa, que en el cas de la Brucel·losi destaquen els RD1941/2004, RD2611/1996 i l'Ordre ARM/2166/2009. Més recentment, el Reglament (CE) 882/2004 del Parlament Europeu i del Consell, reflecteix la necessitat dels laboratoris oficials d'estar acreditats segon la norma UNE-EN ISO/IEC 17025. L'aplicació per part del laboratori d'Ibabsa d'aquestes dues normes ha suposat un important esforç i un decisiu pas evolutiu en l'aplicació d'un sistema de qualitat al treball de laboratori, que ha culminat a finals del 2010 amb l'obtenció de l'acreditació segons la UNE-EN ISO 17025 per part d'ENAC (Entitat Nacional d'Acreditació) per als assaigs clàssics de Brucel·losi (entre altres) Rosa Bengala i Fixació del Complement, juntament amb l'Elisa en llet (Acreditació n° 398/LE832).

És possible que en un futur pròxim els nous objectius de la sanitat de la ramaderia nacional releguin la vigilància de la Brucel·losi a un control preventiu dels moviments comercials del remugants,

però no cap dubte que el diagnòstic d'aquesta malaltia va suposar la llavor i un dels pilars de l'actual estructura dels laboratoris oficials dins l'àmbit de la Sanitat Animal.

A la imatge superior apareix la tècnica de Rosa Bengala a finals dels anys 80; A la de sota, la tècnica de Rosa Bengala en l'actualitat.

Fotos cedides per IBABSA.

proves del laboratori, de les quals els assaigs de *Brucella* en són una part. Evidentment, "l'altra part" d'assaigs que es relaciona amb la creixent demanda al llarg dels anys de control sanitari oficial

Altes:**867 - Raquel Verdugo Núñez**

Des de l'1 de desembre de 2010

646 - César Villarroja Folgueira

Des de l'1 de desembre de 2010

Recol·legiació

868 - Ana Belén Delgado Pérez

Des de l'1 de desembre de 2010

869 - Susana Martín González

Des de l'1 de desembre de 2010

870 - Carmelo Mulero Vivancos

Des de l'1 de desembre de 2010

617 - Diana De Juan Mohan

Des de l'1 de febrer de 2011

Recol·legiació

871 - Àngela Ferrà Pericàs

Des de l'1 de febrer de 2011

872 - Marc Forteza Llop

Des de l'1 de febrer de 2011

873 - Natalia López Hill

Des de l'1 de febrer de 2011

874 - Adele Philippa Olive Hawkswell

Des de l'1 de febrer de 2011

875 - Marta Gallego Torres

Des de l'1 de febrer de 2011

876 - Francisco Mascaró Sabater

Des de l'1 de febrer de 2011

367 - Antonio Brunet Gual

Des de l'1 de febrer de 2011

Recol·legiació

877 - Alba Aguiló Palou

Des de l'1 de febrer de 2011

878 - Lucía Benguria Astorqui

Des de l'1 de març de 2011

879 - Débora Bordería Casanova

Des de l'1 de març de 2011

880 - Víctor Colomar Costa

Des de l'1 de març de 2011

881 - Eider García Acarregui

Des de l'1 de març de 2011

882 - Catalina Durán García

Des de l'1 de març de 2011

729 - Sara Báez Seara

Des de l'1 de març de 2011

Recol·legiació

Baixes:**648 - Joana Cladera Moranta**

Des del 2 de novembre de 2010

518 - Vivien Agueda Vidal Fischer

Des del 11 de novembre de 2010

818 - María Elena Marín Crespo

Des del 27 de novembre de 2010

620 - Fernando Jaime Saura

Des del 3 de desembre de 2010

742 - Míriam Rossol

Des de l'1 de febrer de 2011

Altes de Centres:**Clínica Veterinària Moixica**

C/ Roger de Flor, 39. Port Pollença

07470 Pollença

Titulars: **Ana Sancha Melià****Marcos Makowski Zamora****Centro Canino Son Gual**

Ctra. Palma - Manacor, Km 16,500

07199 Palma

Titular no veterinari: **Lorenzo Barceló****Baixes de Centres:****Centro Veterinario Sa Pobla**

Avda. Ronda Nord, Esq. Progrés

07420 Sa Pobla

Titular: **Susana Duré Vigne****Clínica Veterinaria Moixica**

C/ Roger de Flor, 23-25 Port Pollença

Titulars: **Ana Sancha Melià****Marcos Makowski Zamora****Consultori Veterinari A. Munar**

C/ Gral. Franco, 21 Pont d'Inca

07141 Marratxí

Presentat per CLÍNICA VETERINÀRIA CAN PICAFORT

Marc Sánchez · Joan Oliver · Katy Serra

Se presenta en la consulta un cachorro de Bulldog Francés de 2 meses de edad con una historia de apatía y vómitos agudos. No está vacunado ni desparasitado. Su peso es de 3,1 kg.

El animal responde al tratamiento sintomático pero a las 3 semanas regresa a la consulta con un cuadro de debilidad generalizada con dificultad para mantener la cabeza levantada. Se procede a hospitalizar al paciente y se realiza analítica sanguínea (hemograma, bioquímica básica, iones, Ca, P y albúmina), estando todos los valores dentro de la normalidad. No detectamos alteraciones en la exploración general. La evolución en la clínica es

favorable y mandamos al animal a casa a los 2 días para observación. Peso 2,75 kilogramos.

Parece que la evolución es buena en casa pero el animal regresa 1 semana después y según los propietarios vomita todo lo que come aunque lo ven activo y con mucho apetito. Las heces siempre han sido normales. En este punto se observa una pérdida de peso notable (ahora pesa 2,2 kg.) y claro retraso en el crecimiento.

Foto cedida per la C.V. Can Picafort.

- ¿Cuál es tu diagnóstico diferencial?
- ¿Qué pruebas realizarías en este momento?
- ¿Cuál sería el tratamiento más adecuado?

(Resolució a la pàgina 22)

coneguem millor les clíniques veterinàries de Balears

Voleu que els vostres col·legues coneguin com i on feis feina? Si estau interessats en que la vostra clínica surti a la revista **VETERINÀRIA**, no heu de fer res més que posar-vos en contacte amb el Col·legi mitjançant la pàgina web www.covib.org

Clínica Veterinària Metropolitana

La Clínica Veterinària Metropolitana deu ser l'única del món (o, al manco, una de les poques) que nasqué sota l'aigua. Ho va fer l'any 98 durant unes sessions de busseig dels veterinaris Federico Sánchez i José Antonio Martín, que, sense conèixer-se d'abans, coincidiren en afecció i professió. D'una conversa informal, d'una casualitat, sorgí un projecte de futur que al poc temps veié la llum i es convertí en realitat.

18

Federico Sánchez venia del món rural, de fer vacunacions en massa a la cabanya ovina del Llevant de l'Illa (havia creat l'ADS de Manacor). José Antonio, per la seva part, provenia del món de la clínica, en el qual s'havia iniciat tot just acabada la carrera. Primer a Còrdova i més tard treballant per a Urgències Veterinàries Associades. Així és que aquestes dues trajectòries conflueixen a

la Clínica Metropolitana (agafa el seu nom del cinema que té a uns pocs metres), que s'instal·là en el carrer Adrià Ferran de Palma. Els manescals llogaren un local, anaren creixent a base de feina i grans dosis d'humanitat, fent de les relacions amb els clients uns dels seus forts, com pertoca a tota clínica de barri. Incrementà la feina, l'equip creixé i la clínica s'amplià... fins que no va poder més. Federico i José Antonio decidiren canviar de local, n'adquiriren un el doble de gros a escassos metres de l'anterior, al carrer Benet Pons, i muntaren la clínica dels seus somnis, la clínica que tenien al seu cap. Com explica José Antonio, "es tractava d'introduir els punts positius de la clínica vella i els aspectes a millorar en el mateix sac. Després de 10 anys a un lloc veus les teves mancances, els teus punts forts i la meta a la que pots arribar". Federico afegeix que

"hem passat de treballar en 125 metres quadrats a fer-ho en 250; Com teníem molt espai, decidírem preparar-ho tot de cara al futur, per assolir una millora continua i oferir un òptim servei al client". En aquest sentit, dividiren els 250 metres quadrats del nou local segons criteris funcionals i d'espai, creant tres consultes, un prequiròfan, un amplíssim quiròfan, una sala de descans, biblioteca, magatzem, sala d'hospitalitzacions... i unes lluminoses recepció, sala d'espera, tenda i perruqueria a la part davantera, la que dona al carrer. També dotaren de llum natural algunes estades, obrint claraboies al sostre, aprofitant-se així del gran terrat comunitari situat sobre el local. En suma, Metropolitana és una clínica moderna, espaiosa i amb moltes possibilitats.

Actualment, l'equip consta de tres veterinaris (Federico, José Antonio i

FITXA

Nom de la clínica: Clínica Veterinària Metropolitan.

Titulars de la clínica: José Antonio Martín i Federico Sánchez.

Adreça: C/ Benito Pons, 3. 07007. Palma de Mallorca.

Telèfon: 971 24 74 84.

Teniu obert des de: 1998. Canvi de local el mes de gener de 2009.

Equip humà que conforma la clínica: 3 veterinaris i 2 auxiliars.

Equip tècnic: Tres consultes, ecògraf, quiròfan, prequiròfan, RX, hospitalització, anestèsia, bioquímica, biblioteca, perruqueria...

Especialitats: Cardiologia, traumatologia, i també exòtics.

Número aproximat de clients al mes: Entre 400 i 500.

Un comentari:

“Hem passat de treballar en 125 metres quadrats a fer-ho en 250; Com teníem molt espai, decidírem preparar-ho tot de cara al futur, per assolir una millora continua i oferir un òptim servei al client”
(Federico Sánchez)

Lourdes Hermoso, la qual ha estat mare recentment i ha estat substituïda per Toni Duran) i dues auxiliars, Tamara i Àngels. Els manescals es distribueixen en torns en funció dels dies (i de les cites), a més de tenir un mòbil de contacte per a les urgències. Metropolitan intenta assumir tot el volum de feina que té i rara vegada deriva casos a altres centres. José Antonio es centra especialment en les cardiologies i també realitza cirurgies amb Federico, el qual s'encarrega d'altres casos juntament amb Lourdes, que també fa homeopatia. A més, la clínica ha potenciat darrerament la vessant d'exòtics amb la incorporació de Toni Duran, especialista en aquesta disciplina. No obstant, tal com explica Federico entre bromes, “no som quadriculats i malgrat ens especialitzam en alguns camps en concret, tots feim de tot... perquè encara no som tants com per no fer-ho així”.

Com a anècdota, destacar que un dels casos ‘estranyos’ que solen aparèixer de tant en quant a qualsevol consulta, es convertí fa vuit anys en la mascota de Metropolitan, la moixa tricolor ‘Pussy’. L'animal va ser deixat a la clínica per una família gitana de Son Banya. Es trobava en un estat d'extrema gravetat, invalida, amb paràlisi a les extremitats i poques esperances de vida. Federico i José Antonio li tingueren cura al llarg d'una setmana i ningú la va reclamar. La moixeta pus mai més s'ha mogut de la clínica i tresca a les seves amples per ella com si fos casa seva.

sus respectivas esposas, así como también algunas esposas y viudas de compañeros veterinarios que habitualmente nos acompañan en las actividades que desarrolla el Colectivo de Jubilados durante el año, deseosos todos de reencontrarse en este inicio de curso. Durante la celebración, el oficiante de la misa, agradeció la presencia año tras año del Colectivo de Veterinarios Jubilados, animándoles a seguir manteniendo esta costumbre al iniciar el curso.

A la salida del templo, los numerosos asistentes se reunieron en una comida de compañerismo, que sirvió de fondo para hablar de las posibles actividades a realizar, propuestas por los asistentes y que se había manifestado mediante una encuesta remitida a los jubilados por la Junta Directiva del colectivo. Se aprovechó para dar a conocer el calendario de actividades, la primera de las cuales se preveía para finales de marzo.

Inicio de Curso para el Colectivo de Jubilados

El calendario de actividades de 2011 da comienzo con una Misa en sufragio de los veterinarios fallecidos de nuestro Colegio en la palmesana iglesia de Sant Sebastià

Siguiendo la tradición de nuestro Colectivo, el pasado 3 de febrero se iniciaron las actividades para el presente año, asistiendo a una misa en la Iglesia de San Sebastián en sufragio de

los veterinarios fallecidos de nuestro Colegio.

A la convocatoria acudieron muchos compañeros, algunos acompañados de

JOAN ALORDA I JAUME COLOM REBEN UN EMOTIU HOMENATGE DELS SEUS COL·LEGUES

Cada any, aprofitant el dinar de Nadal, la gran família dels veterinaris jubilats ret homenatge a dos dels seus membres, normalment els col·legiats de major edat. Com informàrem en l'anterior número, els protagonistes d'aquest reconeixement en 2010 varen ser Joan Alorda (esquerra) i Jaume Colom. Cal esmentar l'elevat grau d'emotivitat que tingué l'acte, especialment durant les al·locucions de Francesc Solà i de Tomeu Anguera, les quals feren botar més d'una llàgrima.

'Ophelia', de Marta Blasco, al Col·legi

Un dels dibuixos de la sèrie 'Ophelia: Dibujos y desdibujos', de Marta Blasco (València, 1974), roman exposat aquests dies al Col·legi. Representant d'una nova onada d'artistes que treballen a Mallorca, Marta Blasco s'establí a l'Illa fa 12 anys i des d'aleshores ha realitzat exposicions individuals a la Galeria Xavier Fiol (2008), amb la sèrie 'Ophelia'; i a la Fundació Pilar i Joan Miró (2009), i la Galeria Arthobler de Lisboa i Porto (ambdues l'any passat), amb 'Papeles rotos'. També ha pres part en multitud d'exposicions col·lectives des de 1995, i ha obtingut diversos premis: Premi Pilar Juncosa a la Innovació, de la Fundació Pilar i Joan Miró (2008); Primer Premi en el VII Certamen Internacional de Pintura Jove de la Fundació Barceló (2007); o Primer Premi Senyera de Gravat, de l'Ajuntament de València (1995).

assessoria jurídica

- ¿Qué se entiende por intrusismo profesional?
- ¿Qué puede hacer un veterinario al tener conocimiento de un posible caso? ¿Qué herramientas legales tiene a su servicio para poder hacerle frente?

La definició de intrusismo professional es una qüestió que no ha estat exenta de discrepàncies i modificacions a lo llarg del temps. Actualment, sota la qualificació de Intrusismo, se venen recollint des del punt de vista de la jurisdicció penal dos modalitats bàsiques de conducta que venen definides en l'article 403 del Codi Penal:

- 1.- El exercici de actes propis d'una professió sense estar en possessió del corresponent **títol acadèmic**, expedid o reconegut a Espanya (este apartat és el que afecta al exercici de la activitat veterinària).
- 2.- El exercici d'una activitat professional sense estar en possessió del **títol oficial** que acredite la capacitat necessària i habilite legalment per a se exercici.

El citat article recoll un tipus agravat amb una pena sensiblement superior per casos en los que encontrándonos en cualquiera de los dos supuestos anteriormente descritos, el autor además se atribuyera públicamente la cualidad de profesional amparada por el título referido, ya sea académico u oficial.

En contraposició a lo establecido en el anterior Código Penal, de aplicación hasta 1995, en el vigente, el requisito de la Colegiación, exigido para el ejercicio de la actividad veterinaria (artículo 62 de los Estatutos Generales de la Organización Colegial Veterinaria Española), carece de relevancia penal y en todo caso puede tener una trascendencia administrativa.

Las dos últimas preguntas que se plantean se pueden contestar de manera conjunta. Todo veterinario colegiado, tiene el deber de "Denunciar por escrito al colegio todo acto de intrusismo que llegue a su conocimiento, así como los casos de ejercicio ilegal". Así lo establece el artículo 72.f de los Estatutos Generales de la Organización Colegial Veterinaria Española. Es más, el artículo 106.l de los citados Estatutos, sanciona expresamente como falta grave el encubrimiento del intrusismo. Si se tiene conocimiento de algún acto de intrusismo, la manera más sencilla de denunciarlo es la comunicación directa al Colegio mediante un escrito en el que se aporten todas las informaciones de que se dispone (identificación del autor, concretos actos que viene realizando, testigos, etc.). El Colegio valorará los hechos denunciados y en caso de ser pertinente, incoará unas diligencias para investigarlos y emprender las acciones legales que correspondan contra los autores de los mismos, ya sean penales o administrativas.

BUFETE ANTONIO FONT
ABOGADOS

¿Cuál es tu diagnóstico diferencial?

La primera distinción clínica importante es diferenciar el vómito de la regurgitación. En el caso del vómito deben presentarse las tres fases: náusea, arcada y vómito, siendo la regurgitación una simple expulsión retrógrada y pasiva de contenido gástrico o esofágico. En nuestro caso, los propietarios describieron al principio signos de vómito pero en la última consulta describieron principalmente episodios de regurgitación (el animal expulsaba la comida sin esfuerzo inmediatamente después de ingerirla). En este caso se realizó un diagnóstico diferencial de regurgitación:

- **Causas esofágicas:** megaesófago, esofagitis, divertículo, obstrucción, neoplasia...
- **Enfermedad neuromuscular:** Miastenia grave, botulismo, tétanos.
- **Intoxicación:** Plomo, organofosforados, talio...
- **Causa inmunomediada:** Lupus eritematoso sistémico, polimiositis, dermatomiositis.
- **Causa endocrina:** Hipotiroidismo-controvertido-, Addison.
- **Anomalía del anillo vascular.**
- **Hernia de hiato.**
- **Obstrucción pilórica.**
- **Dilatación-vólvulo gástrico.**
- **Neuropatía:** Disautonomía, polirradiculoneuritis, moquillo, neoplasia...

¿Qué pruebas realizarías en este momento?

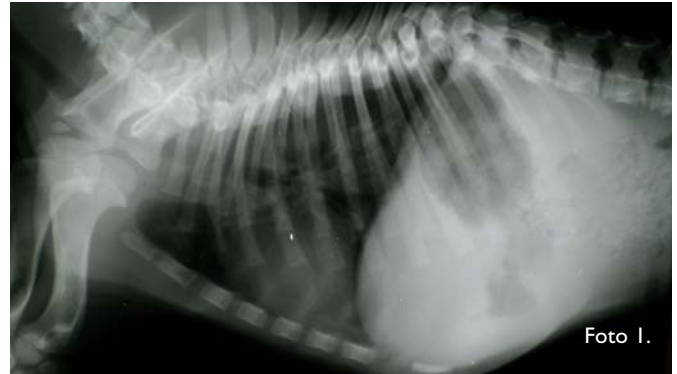
El siguiente paso diagnóstico sería realizar pruebas de imagen. Se realizaron radiografías de tórax simples y con contraste positivo observándose un buen paso del contraste hacia el estómago (**fotos 1 y 2**). Fue necesario repetir la radiografía contrastada a la vez que se aplicaba compresión del abdomen para poder evidenciar un desplazamiento del estómago dentro del tórax (**foto 3**). Se diagnosticó en este momento una posible hernia de hiato, que por la pronta presentación de los síntomas se consideró de origen congénito. En ocasiones, el diagnóstico se establece mediante endoscopia. La detección de esofagitis por reflujo aumenta las sospechas de esta patología.

¿Cuál sería el tratamiento más adecuado?

El tratamiento de elección para las hernias de hiato congénitas es la cirugía reconstructiva. El manejo médico se inicia tan pronto se confirma el diagnóstico a los efectos de controlar los síntomas de la esofagitis por reflujo asociada. Este consiste en medicación para reducir la acidez gástrica (antagonistas de receptores H2, omeprazol), citoprotectores de la mucosa (sucralfato), terapia procinética (metoclopramidam, cisaprida...) y dieta hipograsa. El tratamiento médico puede ser suficiente para manejar hernias de hiato adquiridas intermitentes.

Discusión

La hernia hiatal es una anomalía diafragmática que permite que parte del estómago se prolapse dentro de la cavidad torácica.

Fotos cedidas per la Clínica Veterinària Can Picafort.

Probablemente, la mayoría de las hernias de hiato son congénitas. Las adquiridas pueden ser secundarias a una presión intraabdominal positiva elevada (por ejemplo, trauma abdominal romo, vómito) o presión intratorácica muy negativa relacionada con obstrucción respiratoria superior crónica (por ejemplo, colapso-parálisis laríngea).

El tipo más común en perros y gatos es la hernia hiatal deslizante con desplazamiento craneal del esófago abdominal, unión gastroesofágica y parte del estómago a través de un hiato agrandado y laxo.

Las hernias hiales son más prevalentes en las razas braquicéfalas como el Bulldog inglés y en el Shar pei.

El pronóstico a menudo es bueno después de la reparación quirúrgica (casos congénitos) o del manejo médico agresivo (casos adquiridos).

En los animales con trastornos de la motilidad esofágica concurrentes, el pronóstico es reservado.

**Creceer implica dedicación,
sufrimiento y esfuerzo.**

**Empezamos
cuando quieras.**

Así es la **Cuenta Expansión Negocios**, pensada para que autónomos,
comercios y pequeñas empresas se hagan grandes.

• Sin comisiones de
administración y mantenimiento

• Oferta de TPV en
condiciones preferentes

• Una tarjeta de crédito
y una de débito gratuitas

• Póliza de crédito en
condiciones preferentes

Reúnete con nuestros gestores, llámanos al 902 323 000 o entra en bancosabadell.com

El banco de las mejores empresas. Y el tuyo.

B Sabadell

Nuestros deseos para **2011** ya son realidad

Nueva sede A.M.A Seguros

Más de 11.000 m² para dar
un mejor servicio a
todos nuestros mutualistas

Vía de los Poblados, 3. Parque Empresarial Cristalia, edificio 4. Madrid

Más de 500.000 profesionales confían en A.M.A.

SEGUROS PERSONALES

- > Automóvil, Motos y Ciclomotores
- > Multirriesgo Hogar
- > Responsabilidad Civil General
- > Multirriesgo Viajes
- > Multirriesgo Accidentes
- > Multirriesgo Embarcaciones

SEGUROS PROFESIONALES

- > Responsabilidad Civil Profesional
- > Multirriesgo Farmacia
- > Responsabilidad Civil de Instalaciones Radiactivas
- > Multirriesgo Establecimientos Sanitarios
- > Responsabilidad Civil de Sociedades Sanitarias
- > Defensa y Protección por Agresión
- > Multirriesgo PYME

Infórmate sobre todos nuestros Seguros y Servicios:

A.M.A. Palma de Mallorca **971 714 982**

Barón de Pinopar, 10

07012 PALMA DE MALLORCA

pmallorca@amaseguros.com

A través de internet: www.amaseguros.com